

SARDAR PATEL UNIVERSITY
M.A. (III Semester) Examination
2012

Tuesday, 4 December
2.30 pm - 5.30 pm

PA03ESOC02 - Concepts and Theories of Industrial Sociology

Note: Attempt all questions.

Total Marks : 70

Q.1 Fill in the blanks. [10]

1. The contribution of ____ is significant in the development of Industrial Sociology.
 (1) Alten meyo (2) I.P.Desai (3) Benet
2. The nature of Industrial Sociology resemple the nature of ____
 (1) Industriology (2) Psychology (3) Sociology
3. Industrial Sociology is basically ____ science.
 (1) Applied (2) Pure (3) Productive
4. ____ is a significant characteristic of industrial capitalism.
 (1) Service (2) Profit (3) Production
5. Labour distribution is to be found ____ in the industrial society.
 (1) Simple (2) Easy (3) Complicated
6. Density of population is a ____ of labour distribution.
 (1) Reason (2) Result (3) Factor
7. ____ Organisation of a factory is a big complicated system - mechanism.
 (1) Informal (2) Formal (3) Labour
8. ____ gives a specific status to a person.
 (1) Caste (2) Work (3) Society
9. The consent for taking ____ is allowed in the rules of protestant sect.
 (1) Food (2) Education (3) Interest
10. Weber has examined the relation between ____ and economy.
 (1) Work (2) Health (3) Religion

Q.2 Define Industrial Sociology. Discuss the nature and subject matter of Industrial Sociology [15]

OR

Q.2 What is Industrialization ? Examine various effects of Industrialization.

Q.3 Explain karl marx's theory of class conflict and theory of surplus value. [15]

OR

Q.3 Define Bureaucracy. Explain in detail Max Weber's views on Bureaucracy.

Q.4 Explain the concept of economic work. State the orthodox view-point of work and examine the change arrived in it over the time. [15]

OR

Q.4 Discuss in detail max weber's views on protestant sect and growth of capitalism.

Q.5 EXplain the meaning and types of labour distribution. Explain in detail the views given by Emile Durkhim on labour distribution. [15]

OR

Q.5 Write short notes :

1. Impact of Industrialisation on cast.
2. Informal organisation of industry.

ગુજરાતી તરજૂમો

નોંધ: બધા જ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

કુલ ગુણ: ૭૦

પ્ર.૧ ખાલી જગ્યા પૂરો.

(૧૦)

૧. ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્રના વિકાસમાં નો ફાળો મહત્વનો છે.
૧) એલ્ટન મેયો ૨) આઈ.પી.દેસાઈ. ૩) બેનેટ
૨. ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ ના સ્વરૂપને મળતું આવે છે.
૧) ઔદ્યોગિકશાસ્ત્ર ૨) મનોવિજ્ઞાન ૩) સમાજશાસ્ત્ર
૩. ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્ર મૂળભૂત રીતે વિજ્ઞાન છે.
૧) વ્યવહારલક્ષી ૨) શુદ્ધ ૩) ઉત્પાદનલક્ષી
૪. હેતુ એ ઔદ્યોગિક મૂડીવાદનું મહત્વનું એક લક્ષણ છે.
૧) સેવાનો ૨) નફાનો ૩) ઉત્પાદનનો
૫. ઔદ્યોગિક સમાજમાં શ્રમવિભાજન જોવા મળે છે.
૧) સાદુ ૨) સરળ ૩) જટિલ
૬. વસતિની ગીચતા એ શ્રમવિભાજનનું છે.
૧) કારણ ૨) પરિણામ ૩) પરિબળ
૭. કારખાનાનું સંગઠન એક વિશાળ જટિલ વ્યવસ્થા તંત્ર છે.
૧) અનૌપચારિક ૨) ઔપચારિક ૩) મજૂર
૮. વ્યક્તિને ચોક્કસ દરજ્જો આપે છે.
૧) જ્ઞાતિ ૨) કામ ૩) સમાજ
૯. પ્રોટેસ્ટન્ટ આચાર શાસ્ત્રમાં લેવાની છૂટ આપવામાં આવી છે.
૧) ભોજન ૨) શિક્ષણ ૩) વ્યાજ
૧૦. અને અર્થવ્યવસ્થા વચ્ચેનો સબંધ વેબરે તપાસ્યો હતો.
૧) કામ ૨) આરોગ્ય ૩) ધર્મ

પ્ર.૨ ઓઘોગિક સમાજશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા આપો. ઓઘોગિક સમાજશાસ્ત્રના સ્વરૂપ અને વિષયવસ્તુની ચર્ચા કરો. (૧૫)

અથવા

પ્ર.૨ ઓઘોગિકરણ એટલે શું ? ઓઘોગિકરણની વિવિધ અસરોની સમીક્ષા કરો.

પ્ર.૩ કાર્લ માર્ક્સનો વર્ગ સંઘર્ષનો સિદ્ધાંત અને અતિરિક્ત મૂલ્યનો સિદ્ધાંત સમજાવો. (૧૫)

અથવા

પ્ર.૩ નોકરશાહીની વ્યાખ્યા આપો. નોકરશાહી અંગે મેક્સ વેબરે રજુ કરેલા વિચારો વિગતે સમજાવો.

પ્ર.૪ કામની આર્થિક વિભાવના સમજાવો. કામનું જુનવાણી દષ્ટિબિંદુ જણાવી તેમાં સમયાન્તરે આવેલા પરિવર્તનો તપાસો. (૧૫)

અથવા

પ્ર.૪ પ્રોટેસ્ટન્ટ સંપ્રદાય અને મુડીવાદના વિકાસ અંગે મેક્સ વેબરે રજુ કરેલા વિચારોની વિગતે ચર્ચા કરો.

પ્ર.૫ શ્રમવિભાજનનો અર્થ અને પ્રકાર સમજાવો. શ્રમવિભાજન અંગે ઇમાઇલ દુર્જિમે રજુ કરેલા વિચારો વિગતે સમજાવો. (૧૫)

અથવા

પ્ર.૫ ટૂંકનોંધ લખો.

(૧) ઓઘોગિક કરણની જ્ઞાતિપર થયેલી અસરો

(૨) કારખાનાનું અનોપચારિક સંગઠન

@ @ @